

Hammershøj Teglværk

Tindbækvej 16

8830 Tjele

**Tilladelse til råstofindvinding på del af matr. nr. 7a Holbæk By,
Holbæk- i Norddjurs Kommune gældende i perioden fra 21
oktober 2019 til 20. oktober 2029**

Dato 21-10-2019

Pernille Poulsen

Raastoffer@ru.rm.dk

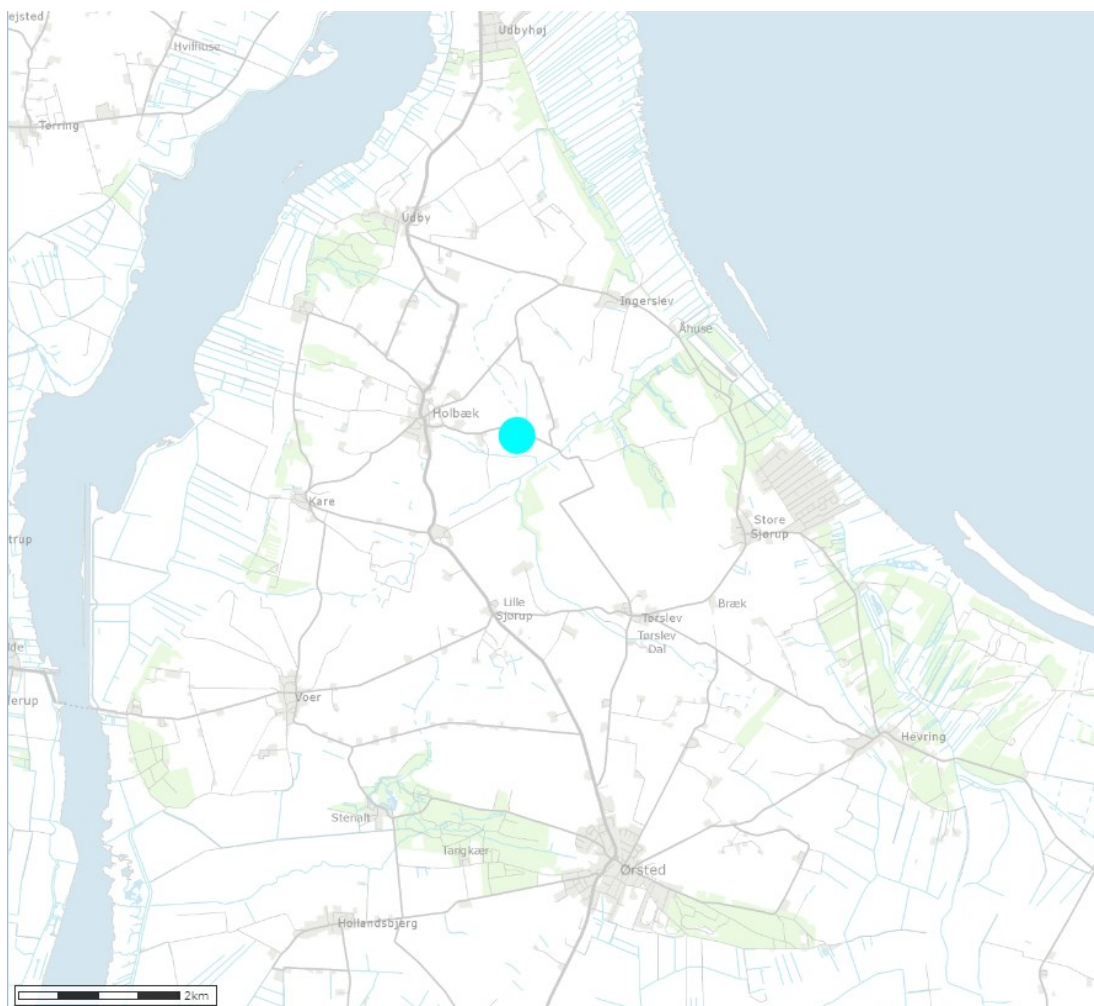
Tel. +4524786506

Sagsnr. 1-50-71-18-19

Side 1

*Oversigtskort: Turkis omrids angiver det ansøgte
lerindvindingsområde. Rød stiplede linje angiver adgangsvejen til
lergraven.*

Oversigtskort 2: Turkis punkt angiver placering af det tilladte lerindvindingsområde i forhold til nærmeste by

Ansøger:	Indvinder:	Ejer:
Landinspektørfirmaet LE34 A/S Gasværksvej 30R 9000 Aalborg	Hammershøj Teglværk Tindbækvej 16 8830 Tjele	Randers Tegl A/S Mineralvej 2-4 9220 Aalborg Ø
CVR-nr.: 20683880	CVR-nr.: 20400234	CVR-nr.: 20400234

Udarbejdet af
Pernille Poulsen

Pernille Poulsen

Indholdsfortegnelse

A. Afgørelse fra Region Midtjylland.	4
A.1. Råstofloven	4
A.2. Miljøvurderingsloven	4
A.3. Natura 2000 og habitatbekendtgørelsen.....	4
B. Vilkår for indvindingen	5
B.1. Vilkår efter råstofloven	5
C. Generelle bestemmelser	9
D. Grundlag for tilladelsen.....	13
D.1. Ansøgningens indhold.....	13
D.2. Udtalelser	14
E. Region Midtjyllands bemærkninger	19
E.1. Råstofplan.....	19
E.2. Kommuneplan	19
E.3. Lokalplan	20
E.4. Vandforsyningsforhold	20
E.5. Naturbeskyttelse.....	20
E.6. Byggeloven	22
E.7. Miljømæssige forhold.....	22
E.8. Vejforhold	23
E.9. Forslag til grave- og efterbehandlingsplan	23
E.10. Miljøvurdering af konkrete projekter (VVM)	24
E.11. Konklusion.....	24
F. Offentliggørelse og klagevejledning	25
F.1. Råstofafgørelsen	25
F.2. Råstofafgørelsen i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)	26
F.3. Råstofafgørelsen i henhold til Natura 2000 og habitatdirektivet	27
G. Orientering.....	28
Bilag	28

Tilladelsen til råstofindvinding i perioden indtil 20. oktober 2029.

A. Afgørelse fra Region Midtjylland.

A.1. Råstofloven¹

På baggrund af det foreliggende materiale, og med hjemmel i råstofloven, giver Region Midtjylland hermed tilladelse til årlig indvinding af 30.000 m³ rødler på de ca. 6,3 ha der er angivet på vedlagte kortrids Bilag A.

Tilladelsen gives på vilkår i medfør af råstoflovens § 10, som beskrevet under afsnit C.1.

A.2. Miljøvurderingsloven²

Region Midtjylland har vurderet, at projektet ikke kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, og derfor afgjort, at der ikke er krav om miljøvurdering jf. lovens §2. Screeningsafgørelsen er vedlagt som bilag B samt selve screeningen i bilag C.

A.3. Natura 2000 og habitatbekendtgørelsen³

Nærmeste Natura 2000-område nr. 14 Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord, ligger ca. 2,2 km øst for ansøgte.

Region Midtjylland har vurderet, at den ansøgte tilladelse til lerindvinding ikke kan påvirke områderne negativt, og derfor besluttet, at der ikke skal foretages konsekvensvurdering for det ansøgte anlægs påvirkning af overnævnte Natura 2000-områder. Regionens begrundelser for afgørelsen kan ses i kapitel E.5.

¹ LBK nr. 124 af 26/01/2017 Bekendtgørelse af lov om råstoffer med senere ændringer.

² LBK nr. 1225 af 25/10/2018 Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

³ BEK nr. 1595 af 06/12/2018 Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

B. Vilkår for indvindingen

B.1. Vilkår efter råstofloven

Før indvindingen påbegyndes

1. Der skal gives meddelelse til Region Midtjylland om indvindingens påbegyndelse.
2. Der skal stilles garanti på 150.000 kr. for opfyldelse af vilkårene om efterbehandling inden tilladelsen må udnyttes. Garantien gælder for hver efterbehandlingsetape. Sikkerhedsstillelsen skal være en ikke tidsbegrænset nominel økonomisk sikkerhed. Garantibeløbet kan reguleres af Region Midtjylland såfremt forudsætningerne for beregningen ændres.
3. Gravningen og efterbehandlingen skal foregå i overensstemmelse med en grave- og efterbehandlingsplan, der forinden er godkendt af Region Midtjylland.
4. Gravearealet skal afsættes i marken med kendelige pæle, der ikke må bortgraves eller dækkes med jord. Placering af pæle til angivelse af gravearealet, skal fremgå af graveplanens kortbilag og skal opsættes inden gravningen påbegyndes.
5. Indvinder skal senest 4 uger før muldafrømning underrette Museum Østjylland om datoen for arbejdets iværksættelse, med mindre andet er aftalt med museet.

Driftstider

6. Gravmaskiner, gummiged og bulldozer må kun være i drift:
 - Mandag til fredag kl. 06.00 – 17.00, dog ikke helligdage.
 - Lørdage kl. 08.00 – 12.00, dog ikke helligdage.

Kørsel i råstofgraven

7. Udenfor driftstiden skal adgangsvejen til råstofgraven være afspærret med aflåst bom eller tilsvarende.

Støj

8. Udsendelse af ekstern støj fra lergraven med tilhørende maskiner og faste og mobile anlæg skal begrænses. Støjniveauet (det energiækvivalente, korrigerede, A-vægtede lydtryksniveau, L_r) må ved beboelse i nedenstående tidsrum ikke overstige følgende værdier:
 - mandag til fredag kl. 7.00 - 18.00 : 55 dB(A)

- mandag til fredag kl. 06.00 - 07.00 : 40 dB(A)
- lørdag kl. 07.00 - 14.00 : 45 dB(A)

9. I forbindelse med anlægs- og efterbehandlingsperioden accepteres der en periode på 4 uger, hvor der i tidsrummet 7.00-17.00 på hverdage accepteres et støjniveau på 60 dB(A). Arbejdet skal dog tilrettelægges således at støjgener minimeres mest muligt.

10. Virksomheden er forpligtet til at bekoste og lade udføre støjmålinger og støjberegninger efter anmodning fra Region Midtjylland. Støjmålinger og støjberegninger kan maksimalt kræves én gang om året, medmindre forholdene i lergraven er ændrede. Målemetode og beregningsmodel fastlægges af Region Midtjylland.

Støjberegninger skal udføres i overensstemmelse med Fælles Nordisk Beregningsmetode. Valg af målemetode/beregningsmetode er afhængig af, hvilken metode der i den aktuelle situation er bedst egnet til at dokumentere, at støjniveauet kan overholdes.

Støjmålinger/støjberegninger skal udføres som angivet i Miljøstyrelsens vejledninger nr. 5/1984 (Ekstern støj fra virksomheder), nr. 5 1993 (Beregning af ekstern støj fra virksomheder) og nr. 6/1984 (Måling af ekstern støj fra virksomheder) og gennemføres under forhold, hvor virksomheden er i fuld drift. Målingerne/beregningerne skal udføres af et af Miljøstyrelsen akkrediteret firma.

11. Støjende anlæg skal om fornødent støjdæmpes, således at ovennævnte grænseværdier kan overholdes. Støjdæmpningen kan for eksempel ske ved gummibeklædning, indkapsling af maskindele, opsætning af støjskærme eller oplægning af volde mod de nærliggende beboelseshuse.

Støv

12. Driften må ikke give anledning til væsentlige støvgener uden for virksomheden. Der skal træffes foranstaltninger til hindring af støvdannelse fra interne transportveje, materialebunker og produktionsanlæg. Råstoffer og jorddepoter skal placeres under hensyn til nærliggende beboelsesejendomme.

Graveafstande og begrænsninger

13. Der må ikke inddrages areal herunder afrømmes muld nærmere naboskel end 5 meter.

14. Der må ikke graves nærmere offentlig veje end 5 meter.

15. Der må indvindes over skel, hvis der ligeledes bliver meddelt tilladelse til råstofindvinding på nabomatriklen. Tidspunktet og metode for indvinding over skel skal godkendes af Region Midtjylland.

16. Gravningen skal holdes mindst 20 meter fra grundmurede bygninger, gylletanke eller lignende bygningsanlæg. Herfra må der ikke graves stejlere end anlæg 1:2.

17. Der må ikke graves under grundvandsspejlet.

Arkæologi

18. Fremkommer der arkæologiske fund eller anlæg i forbindelse med råstofindvindingen, skal indvindingen i det berørte område omgående standses og anmeldelse foretages til Museum Østjylland.

Forebyggelse af jord- og grundvandsforurening

19. Olie eller kemikaliespild skal opsamles/bortgraves med det samme, og håndteres som forurenede jord.

20. Der må ikke benyttes eller oplagres kemikalier i lergraven, f.eks. til at bekæmpe planter, eller lignende stoffer, som kan indebære risiko for forurening af jord og grundvand.

21. Brændstoftanke med tilhørende slanger og brændstofstudse, olietromler m.v. skal anbringes i aflåselige lukkede containere, bygninger eller lignende, med en indbygget sump, som skal kunne rumme 100 % af brændstoftankens volumen og øvrige olieprodukter, eller have kontrolleret afledning, med spildevandstilladelse dertil. Region Midtjylland kan kræve omplacering af brændstoftanke, såfremt placeringen vurderes at indebære en væsentlig risiko for forurening af jord eller grundvand.

22. Der må ikke etableres underjordiske olietanke indenfor graveområdet.

Mobile tanke

23. Entreprenørtanke kan midlertidigt placeres nær anvendt ikke-mobilt maskinel, dog under hensyn til, at der ikke må være risiko for påkørsel eller forurening af grundvand ved spild. Entreprenørtanke skal senest ved arbejdstids ophør placeres udenfor selve gravearealet. Tankene skal være godkendt efter gældende regler.

Affaldshåndtering

24. Indvinderen har ansvar for, at der ikke - hverken midlertidigt eller varigt - henlægges affald af nogen slags, samt for at eventuelt henkastet affald straks fjernes.

25. Olieaffald (spildolie, olieholdige klude mv.), og andet farligt affald skal opsamles, kildesorteres og i øvrigt håndteres i overensstemmelse med Norddjurs Kommunes regulativ for Erhvervsaffald.

Andre aktiviteter

26. Maskiner og andre driftsanlæg, som ikke længere finder anvendelse i råstofindvindingen, skal senest indenfor 1 år efter ophørt anvendelse bortskaffes fra lergraven.

27. Lergraven må ikke benyttes til lager, bearbejdning eller salgssted for andet end de i denne lergrav indvundne materialer. Råstofmyndigheden kan dog dispensere herfor, såfremt der foreligger en tilladelse eller godkendelse til aktiviteterne efter miljøbeskyttelsesloven eller planloven, og under forudsætning af, at aktiviteten kan finde sted under de i tilladelsen stillede vilkår og uden at udskyde efterbehandlingstidspunktet.

Efterbehandling

28. Efterbehandlingen skal foregå løbende. Efterbehandlingsarbejderne skal påbegyndes så tidligt, som det under hensyn til virksomhedens drift er praktisk muligt, og skal være afsluttet inden tilladelsen udløber. Skulle indvindingen være afsluttet inden tilladelsens udløb, skal efterbehandling være udført senest 1 år efter endt gravning.

29. Der skal efterbehandles til jordbrugsmæssige formål i overensstemmelse med en efterbehandlingsplan godkendt af Region Midtjylland.

30. Ved efterbehandlingen skal afstanden fra graveområdets ydre grænse, typisk et skel, stendige eller anden afgrænsning, være mindst 3m.

31. Behandlingsanlæggene og dertil knyttede installationer, herunder eventuelle støbte fundamenter eller lignende, samt gravemaskiner, redskaber, bygninger og skure skal være fjernet senest 1 år efter indvindingens ophør.

C. Generelle bestemmelser

Gyldighed og tilbagekaldelse

Råstofindvinding må ikke påbegyndes før klagefristen er udløbet. Hvis der indkommer en klage får ansøger besked og gravningen må ikke startes, før en endelig afgørelse er truffet, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Råstofforretningen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Råstofforretningen kan tilbagekaldes af Region Midtjylland, i tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkårene, som beskrevet i råstoflovens § 11.

Tinglysning af deklaration om efterbehandling

Når afgørelsen er endelig, tinglyser Region Midtjylland på ejendommen en deklaration om efterbehandlingsvilkårene. Afgiften for tinglysningen er for tiden 1.650 kr. I henhold til § 10, stk. 6 i lov om råstoffer skal tinglysningsgebyret betales af ejendommens ejer, men opkræves hos ansøger. Afgiften vil blive opkrævet når tinglysningen er sket.

Sikkerhedsstillelsen frigives først, når den i grave- og efterbehandlingsplanen beskrevne efterbehandling er udført og godkendt af Region Midtjylland. Delvis frigivelse kan ske ved godkendelse af efterbehandlingen på delarealer.

Tilsyn og besigtigelse

Region Midtjylland fører tilsyn med indvindingen og foretager besigtigelse af arealet for blandt andet at påse, at tilladelsen og vilkårene overholdes. Tilsynet har uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at foretage dette tilsyn, og politiet yder om nødvendigt bistand til at gennemføre dette. Ved eftersyn af erhvervsvirksomheder skal den ansvarlige indvinder give myndigheden de fornødne oplysninger, vejledning og hjælp, jf. råstoflovens § 32 og 32a.

Tilsynsmyndigheden skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning. Region Midtjylland kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold skal lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist jf. råstoflovens § 33.

Det påhviler den til enhver tid værende ejer eller bruger af en ejendom eller indvindingsmateriel at berigtige et ulovligt forhold.

Region Midtjylland kan umiddelbart lade foretage hvad der er nødvendigt på ejerens og indvinderens bekostning, hvis et påbud om at lovliggøre et ulovligt forhold ikke efterkommes rettidigt, jf. råstoflovens § 33.

Tilsynsmyndigheden kan påbyde den ansvarlige for indvindingen, at foretage prøveudtagning, analyser og målinger af råstoffer, der indvindes, af stoffer der udsendes til omgivelserne, og af støj og rystelser m.m. jf. råstoflovens § 32a.

Indberetning af indvunden mængde

Der skal hvert år gives oplysninger til Region Midtjylland om arten og mængden af de råstoffer, der indvindes i hver råstofgrav, samt om anvendelsen heraf. Indberetningen skal ske via den digitale løsning der henvises til af regionen. Region Midtjylland videresender indberetningen til Danmarks Statistik.

Arkæologi

Fremkommer der arkæologiske fund eller anlæg i forbindelse med råstofindvindingen, skal indvindingen i det berørte område omgående standses og anmeldelse foretages til Museum Østjylland.

Bygherre/entreprenør har altid mulighed for at indhente det arkæologisk ansvarlige museums udtalelse forud for jordarbejder, jf. museumslovens § 25. Herved gives de bedste muligheder for at undgå standsning af anlægsarbejdet og udgifter til arkæologisk undersøgelse jf. museumslovens § 27.

Hvis museet i sin udtalelse skønner, at der på arealet ikke findes væsentlige arkæologiske bevaringsinteresser, så vil evt. udgifter til nødvendig arkæologisk undersøgelse kunne betales af Kulturministeren jf. museumslovens § 27.

En udtalelse fritager ikke bygherre/entreprenør fra forpligtelsen til at standse anlægsarbejdet og underrette museet, hvis arkæologiske levn påtræffes, men fritager ham/hende for udgifterne til en undersøgelse.

Dræn

Jf. vandløbslovens⁴ bestemmelser må ingen afbryde eller ændre nogen former for vandløb eller dræn uden vandløbsmyndighedens tilladelse. Funktionen af områdets drænsystemer skal således opretholdes under råstofgravningen, og eventuelle ændringer i drænsystemer skal ske efter aftale med Norddjurs Kommune, som er vandløbsmyndighed.

⁴ LBK nr. 127 af 26/01/2017 Bekendtgørelse af lov om vandløb.

Fredning og beskyttelse af visse dyre- og plantearter

Af artsfredningsbekendtgørelsen⁵ fremgår det, at:

- Kolonirugende fugles redetræer må ikke fældes i perioden 1. februar - 31. juli.
- Rovfugles og uglers redetræer må ikke fældes i perioden 1. februar - 31. august.
- Ørnes, sort storks og rød glentes redetræer må ikke fældes.
- Hule træer og træer med spættehuller må ikke fældes i perioden 1. november - 31. august.
- Digesvalereder må ikke ødelægges i perioden 1. april - 31. august.

En række arter er desuden beskyttet jf. habitatbekendtgørelsen⁶. Disse "Bilag IV-arter" er beskyttede overalt, hvor de forekommer. Bestemmelsen beskytter de steder, hvor dyrene yngler og opholder sig eksempelvis for at overvintre. Det kan være hule træer, hvor flagermus opholder sig eller ynglevandhuller for padder.

Hvis der konstateres tilstedeværelse af bilag IV-arter, kan det medføre, at gennemførelsen af en hidtil planlagt efterbehandling ikke lovligt kan udføres uden særlige hensyn.

Følgende arter kan eksempelvis tænkes at forekomme i forbindelse med råstofgrave:

- Spidssnudet frø
- Stor vandsalamander
- Småflagermus
- Markfirben
- Strandtudse

Region Midtjylland har vurderet, at der ikke på tilladelsestidspunktet er bilag IV-arter på arealet, som påvirkes af tilladelsen.

Underretning ved konkurs, overdragelse af rettighed mv.

I tilfælde af indvindingsvirksomhedens konkurs, betalingsstandsning m.v., er såvel ejendommens ejer, som den der driver indvindingsvirksomheden, forpligtet til straks at underrette tilsynsmyndigheden.

Ønsker man at overdrage indvindingstilladelsen til en anden, skal

⁵ BEK nr. 1466 af 06/12/2018 Bekendtgørelse om fredning af visse dyre- og plantearter og pleje af tilskadekommet vildt.

⁶ BEK nr. 1595 af 06/12/2018 Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

dette i god tid forinden anmeldes til Region Midtjylland, vedlagt en underskrevet erklæring af den nye indvinder, der fastslår at man er bekendt med alle tilladelser, vilkår, aftaler mv. og er indforstået med at man overtager alle forpligtigelser.

Der skal desuden vedlægges underskrift fra ejendommens ejer, med dokumentation for at denne er indforstået med indvinder skiftet.

Der skal stilles sikkerhed fra den nye indvinder, og Region Midtjylland kan kræve en ny grave-/efterbehandlingsplan udarbejdet og indsendt til godkendelse.

Råstofafgift

Råstofindvinderen er forpligtet til at betale råstofafgift.

Det skal bemærkes, at erhvervsmæssig indvinding af råstoffer, skal registreres ved skat, myndighed@skat.dk.

Region Midtjylland giver meddelelse til SKAT ved at sende en kopi af tilladelsen.

Ændringer af vilkår

Region Midtjylland kan fastsætte yderligere vilkår, eller foretage ændringer af allerede stillede vilkår, hvis det på et senere tidspunkt måtte vise sig nødvendigt af hensyn til opfyldelsen af råstoflovens formålsbestemmelser.

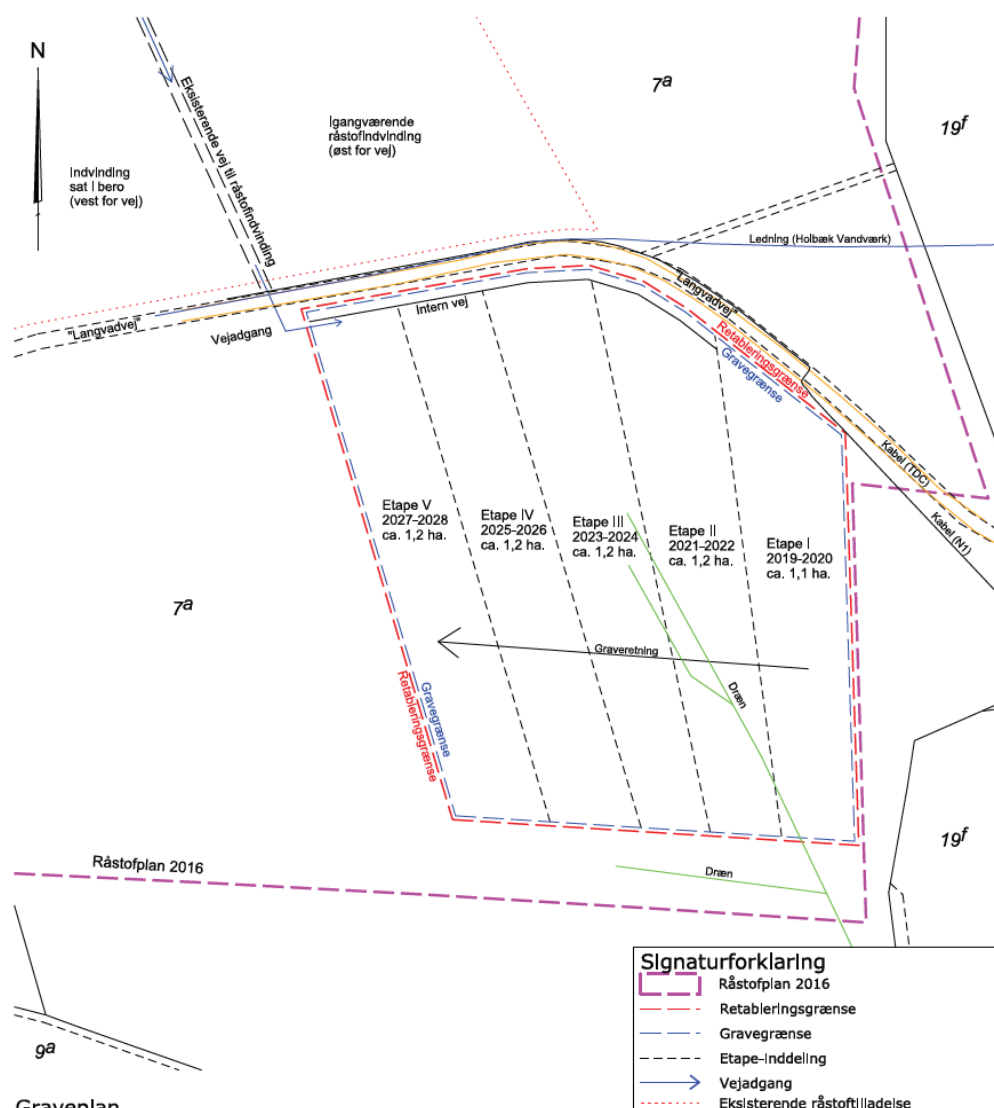
Vilkår kan i øvrigt revideres for at forbedre tilladelsesindehaverens egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Eventuelle nye vilkår, eller ændringer af eksisterende vilkår vil dog kun blive aktuelt, såfremt der er tale om ændrede forudsætninger i forhold til grundlaget for denne afgørelse.

D. Grundlag for tilladelsen

D.1. Ansøgningens indhold

- Ansøgningsskema modtaget af Region Midtjylland den 30. maj 2019.
- Ansøgningen angår ejendommen matrikel nr. 7a Holbæk By, Holbæk, Norddjurs Kommune som udgør totalt 6,3 ha.

Gravplan

Det ansøgte indvindingsareal udgør 6,3 ha af ejendommen, og er vist ovenfor.

- Der søges om tilladelse til en forventet årlig produktion af 30.000 m³ rødler.
- Der søges om tilladelse til gravningen i perioden fra 2019 indtil 2029. Den samlede råstoftilladelse forventes afsluttet i ca. kote 2-10, ca. 3 meter under terræn.

- Følgende typer maskiner og anlæg planlægges benyttet i forbindelse med indvindingen:
 1. 2 stk. Hydrauliske gravemaskiner
 2. 1 stk. Gummiged
 3. 1 stk. Bulldozer
- De forventede forbrug af drivmidler er angivet til 5000 l dieselolie pr. år. Der tankes fra mobiltank, placeret på lastbil.
- Ønskede tilladte driftstidspunkter er angivet til kl. 05:00-16:00 mandag til fredag og 08:00-12:00 lørdag, dog for udlevering og læsning 05:00-16:00 mandag til fredag og 08:00-12:00 lørdag.
- Gravemaskinerne overholder støjkrav.
- Der planlægges ingen støvdæmpende foranstaltninger da der ikke foregår oparbejdning af råstoffer i graveområdet. Leret er fugtigt når det graves op.
- Alt affald medtages til Teglværket, hvor det bortskaffes efter gældende regler.
- Nærmeste boring er boring med DGE-nr. 59.204 der ligger i en afstand af 320 meter.
- Tingbogsattest af 15. maj 2019.
- Råstofmaterialerne tilstedeværelse og kvalitet er dokumenteret i form af nuværende råstofindvinding.
- Der ønskes anvendt eksisterende vej fra kommunevej Holbækvej gennem allerede anlagt råstofområde mod nord på matr. 7a Holbæk By, Holbæk. Denne vej er allerede etableret og har været anvendt til samme formål.
- Arealerne planlægges efterbehandlet til landbrug.
- Forslag til grave- og efterbehandlingsplan, (dateret 23. maj 2019, udarbejdet af LE34)
- Kortbilag 1 i 1: 25.000 benævnt "Oversigtskort 1:25000", udført af LE34, og dateret 23. maj 2019.
- Kortbilag 2 1: 5.000 benævnt "Oversigtskort 1:5000", udført af LE34, og dateret 15. maj 2019.
- VVM-anmeldelse af 22. maj 2019.

D.2. Udtalelser

Museum Østjylland

Høringssvar modtaget d. 8. august 2019

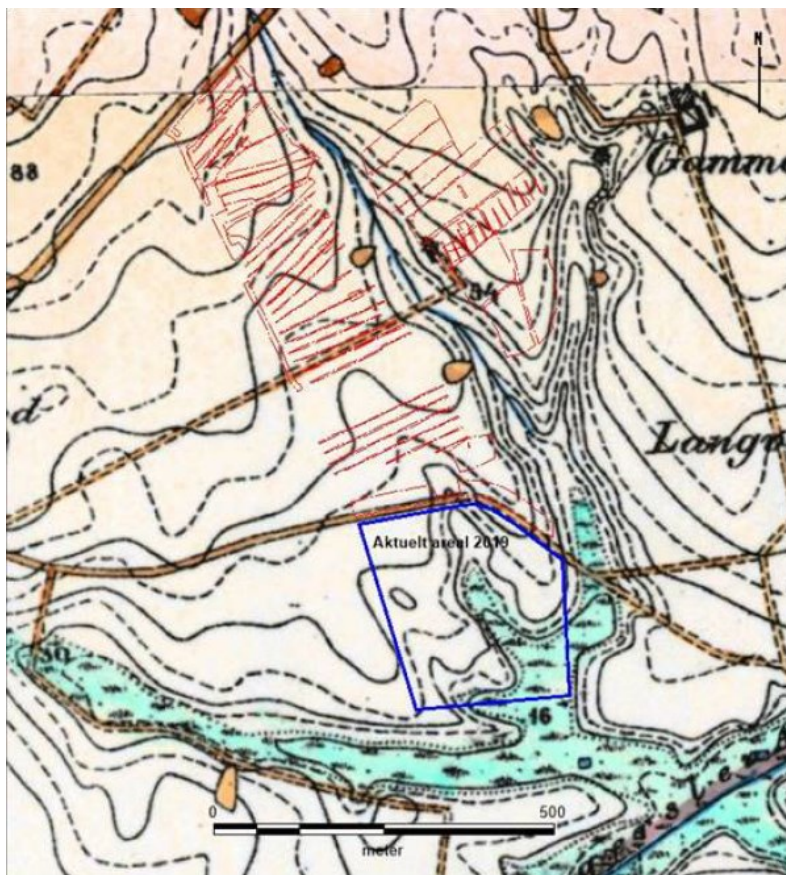
Museum Østjylland er blevet anmodet om en udtalelse vedr. høring i forbindelse med ansøgning om tilladelse til råstofindvinding (matr. Nr. 7a Holbæk by, Holbæk).

Det er tale om et område, hvor museet tidligere har undersøgt omfattende forhistoriske bebyggelsesspor i forbindelse med den allerede eksisterende råstofindvinding, se nedenstående kort.

Undersøgelse af bebyggelsessporene er sket løbende i forbindelse med råstofindvindingen enten efter at overjorden var blevet fjernet

helt af entreprenøren eller i forbindelse med en prøvegravning med regulære søgegrøfter. Fra Holbækvej og mod syd er der løbende fundet bopladsspor fra jernalderen. I begyndelsen af 2014 blev undersøgt en større bebyggelse fra slutningen af vikingetiden og begyndelsen af middelalderen. Bebyggelsen består af en enkelt gård, der er blev genopført på området i fire generationer. Bebyggelsens placering på en spids landtange afgrænset af stejle skrånninger og to å-løb, er påfaldende, idet den har været svært tilgængelig og let at forsvare. I 2017 undersøgte museet en landsby med tolv huse og lere store grubekomplekser fra førromersk jernalder i området. Det aktuelle godt 7 hektar store råstofvindingsareal på matr. 7a ligger desuden i et interessant område topografisk set. Arealet skråner mod syd ned mod en sidegren til Ingerslev Å, der i de forhistoriske perioder formodentlig har været ganske vandførende og evt. have været sejlbare. De vådbundede enge omkring åløbet har desuden været benyttet som græsningsområde for oldtidsbebyggelserne. Affald fra bebyggelserne ender desuden ofte som velbevarede udsmidslag i de lavtliggende våde områder.

Forundersøgelser, hvor overjorden dozes væk af entreprenøren, er ofte langt fra optimale, da metoden er meget voldsom, og kan gøre stor skade på oldtidssporene nedenunder. Desuden er det vanskeligt ved hjælp af dozer, at fjerne alt overjorden, så undergrunden og dermed de forhistoriske anlæg bliver tydelige.

Museet vil derfor anbefale, at der forud for arbejdets opstart foretages en arkæologisk forundersøgelse, hvor der anlægges søgegrøfter.

Dermed vil det kunne konstateres, om der også her er fortidsminder, og omfanget vil kunne blive afdækket med henblik på en egentlig undersøgelse eller friholdelse af det berørte område. En forundersøgelse kan samtidig minimere risikoen for en forsinkelse af råstofudvindingen.

Det skal dog understreges, at en forundersøgelse er frivillig.

De eventuelle fortidsminder er beskyttet af museumslovens § 27 og skal derfor arkæologisk undersøges inden eventuelle anlægsarbejder.

En formulering i tilladelsen til råstofindvinding kunne være:

Museum Østjylland oplyser, at der er registreret fortidsminder i nærheden af lokalplanområdet. I form af to velbevarede landsbyer, der kunne dateres til førromersk jernalder (500 f.Kr. – 0) og vikingetid og tidlig middelalder (750 – 1299 e.Kr.) Der blev ved undersøgelserne udgravet mange velbevarede beboelseshuse samt værkstedsbygninger, gruber og brønde.

Den nære beliggenhed til kendte fortidsminder og topografien, en sydvendt skråning ned mod et større å-løb indikerer, at der kan være spor efter hidtil uregistrerede fortidsminder i det aktuelle indvindingsområde.

De eventuelle fortidsminder er beskyttet af museumslovens § 27. Museum Østjylland anbefaler, at der foretages en arkæologisk forundersøgelse af det berørte areal inden anlægsarbejdet påbegyndes. Dermed kan det konstateres, om der er fortidsminder, og omfanget kan blive afdækket med henblik på en egentlig undersøgelse. Dette for at anlægsarbejdet ikke skal forsinkes unødigt af en arkæologisk undersøgelse.

Hvis der under jordarbejdet findes spor af fortidsminder i form af arkæologiske genstande eller anlæg, skal der i henhold til Museumsloven § 27, stk. 2 ske standsning af anlægsarbejdet, i det omfang det berører fortidsmindet. Fortidsmindet skal straks anmeldes til Museum Østjylland (tlf. 8712 2600).

Norddjurs Kommune

Høringssvar modtaget af 4. september 2019

Side 17

I forhold til lerindvinding i Holbæk har vi blot et opmærksomhedspunkt, at der skal graves delvist i et bevaringsværdigt landskab, der skal bevares og beskyttes. Beskrivelsen er vedhæftet. Det er vigtigt, at landskabsværdierne genoprettes i efterbehandlingsplanen.

Det værdifulde landskab der skal bevares og beskyttes er beskrevet nedenfor:

Vandløbsdalene med de stejle skrænter, mose-, skov- og engarealer er alle elementer der gør, at landskabet er værdifuldt og oplevelsesrigt. De stejle, bevoksede skrænter gør, at områdets rumlige forhold må opfattes som lukkede og i lille skala. De grønne bånd og slyngede skrænter uden bygninger med undtagelse af Lunden gør, at området også er visuelt stille.

Vandløbsdalen er ret synlig i et ellers udbredt landbrugsområde, hvorved den på en fin måde opdeler det omkringliggende, åbne landbrugslandskab i overskuelige enheder.

Opretholdelse af landskabskarakteren kræver fortsat ekstensiv udnyttelse i ådalssystemet v/afgræsning eller høslet.

Nøglekarakterer: Små englodder med ekstensivt landbrug, stejle og slyngede skrænter, sparsom bebyggelse, kontrasterende med landbrugslandskabet.

Bemærkningerne fra forhøringen er indgået i udarbejdelse af udkast til afgørelse.

Partshøring

Udkast af afgørelsen sendes i partshøring til nedenstående naboer og parter:

- Ejendommen Langvadvej 10
- Ejendommen Langvadvej 10A

E. Region Midtjyllands bemærkninger

E.1. Råstofplan

Det ansøgte indvindingsareal er beliggende i Råstofgraveområde Holbæk, omfattet af Råstofplan 2016 for Region Midtjylland, og er reserveret til indvinding af ler.

Råstofindvinding kan som udgangspunkt kun finde sted inden for de udlagte Råstofgraveområder. Inden for graveområderne kan det derfor forventes, at der på visse vilkår vil blive givet tilladelse til indvinding af råstoffer, når der er behov for materialerne.

Indvinding af råstoffer skal foregå på en bæredygtig måde. Når en råstofgrav er åbnet, bør forekomsten i det pågældende areal udnyttes fuldt ud, med mindre der er særlige forhold, som forhindrer dette eller taler afgørende imod det.

Der bør ske gennemgravning af skel mellem gravearealer der udnyttes af forskellige firmaer eller på forskellige tidspunkter.

Hensynet til naboer, natur, grundvand og kulturhistorie – og hvad der i øvrigt fremgår af råstoflovens § 3 samt øvrig lovgivning (f.eks. Natura 2000) – skal afvejes i forbindelse med ny råstofindvinding.

Råstofplan 2016 er miljøvurderet i henhold til Lov om Miljøvurdering. Det er i den forbindelse konkluderet, at der i planens råstofgraveområder ikke er væsentlige interessekonflikter som ikke kan forebygges eller afbødes ved sagsbehandling og vilkårsstillelse i forbindelse med en konkret råstofansøgning.

E.2. Kommuneplan

Råstofplanens arealreservationer og retningslinjer er indarbejdet i Kommuneplan 2017 for Norddjurs Kommune.

Det følgende af kommuneplanens retningslinjer er medinddraget som grundlag for regionens vægtning efter råstofloven:

- Skovrejsningsområder - uønsket.
- Od (område med drikkevandinteresser)
- Bevaringsværdigt landskab
- Potentiel naturområde
- Lavbundsareal

Udpegningerne vurderes ikke at være af en sådan karakter, at de er en hindring for den ansøgte råstofindvinding eller efterbehandling. Der vil være en mindre ændring i det landskabelige udseende, da arealet vil blive sænket med ca. 3 meter i forhold til det omkringliggende landskab. Den overordnede plan er at der

efterbehandles tilbage til jordbrugsmæssige formål hvor der planlægges skråningsanlæg 1:7 i områderne der ligger i perferien under udpegningen til det bevaringsværdige landskab.

E.3. Lokalplan

Der er ikke vedtaget lokalplan for området.

E.4. Vandforsyningsforhold

Arealet ligger i et område med drikkevandsinteresser (OD), men ikke i område med særlige drikkevandsinteresser (OSD). Der er ingen vandværker, hvis indvindingsopland strækker sig ind over det ansøgte.

Det ansøgte vurderes ikke at indebære en væsentlig risiko for forurening af konkrete drikkevandsforsyninger eller de overordnede drikkevandsinteresser, men til generel sikring af jord og grundvand stilles der dog forebyggende vilkår mod forurening, herunder håndtering af olie, kemikalier og affald.

E.5. Naturbeskyttelse

Indvindingen vurderes at have en minimal virkning i forhold til påvirkning af naturinteresser. Indvindingen vurderes ligeledes ikke at kunne påvirke øvrige naturinteresser væsentligt, og vurderes hverken at kunne påvirke arealer, som er beskyttede jf. naturbeskyttelseslovens § 3, eller Natura 2000-områder.

Region Midtjylland har vurderet, at der på indvindingsarealet ikke er levested eller rasteområde for arter, der er omfattet af bilag IV i habitatdirektivet, eller for fredede eller rødlistede arter. Vurderingen baseres på, at hele arealet allerede er i drift i forbindelse med jordbrugsmæssige formål.

En fast bestand af beskyttede eller fredede arter vurderes ikke være etableret på de dyrkede marker. Der ikke er registreret bilag IV-arter eller rødlistede arter på arealerne.

Nærmeste Natura 2000 Fuglebeskyttelse F2 og F15 samt Habitatområder H14: Randers og Mariager Fjord og Aalborg Bugt, sydlige del ligger ca. 2-2,5 km fra ansøgte areal.

Natura 2000 områderne ligger både nord, øst og vest for det ansøgte areal. Det vurderes, at der ikke vil ske nogen væsentlig påvirkning af Natura 2000 områder, pga. lerindvindingens lokale karakter hvor generne kan være støj og støv. Støv- og støjgener vil dog opstå i umiddelbar afstand af gravemaskinen.

Herudover findes der indenfor ansøgte areal ingen rastepladser eller redetræer for arterne som er udpeget i F2 og F15.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 14		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Flodmunding (1130)
	Vadeflade (1140)	Lagune* (1150)
	Bugt (1160)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit (2130)	Klithede* (2140)
	Grårisklit (2170)	Skovklit (2180)
	Klitlavning (2190)	Enebærklit* (2250)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandets sø (3160)	Vandløb (3260)
	Tør hede (4030)	Enekrat (5130)
	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Stilkeke-krat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Havlampret (1095)	Flodlampret (1099)
	Stavsild (1103)	Odder (1355)
	Spættet sæl (1365)	Mygblomst (1903)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 2		
Fugle:	pibesvane (T)	sangsvane (T)
	lysbuget knortegås (T)	gravand (T)
	bjergand (T)	edderfugl (T)
	sortand (T)	fløjlsand (T)
	hjejle (T)	almindelig ryle (TY)
	splitterne (Y)	havterne (Y)
	dværgterne (Y)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 15		
Fugle:	knopsvane (T)	pibesvane (T)
	sangsvane (T)	lysbuget knortegås (T)
	gravand (T)	bjergand (T)
	edderfugl (T)	sortand (T)
	fløjlsand (T)	hvinand (T)
	stor skallesluger (T)	havørn (T)
	kongeørn (Y)	NY klyde (Y)
	hjejle (T)	splitterne (Y)
	fjordterne (Y)	havterne (Y)
	dværgterne (Y)	
		NY
		NY

Figur udtaget fra Natura 2000-planernes basisanalyse 2016-2021

E.6. Byggeloven

Hvis der ønskes opsat mandskabsvogne, administrationsbygninger eller lignende i råstofgraven, skal der søges særskilt om byggetilladelse til dette. Dette gælder også for midlertidigt opsatte skurvogne, brovægte eller lignende. Der henvises til Bygningsreglementet.

Ansøgning skal indsendes til kommunen.

E.7. Miljømæssige forhold

Støj

Miljøstyrelsen er af den principielle opfattelse, at vilkår om støj fra grusgrave, i det åbne land, bør fastsættes med udgangspunkt i Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984, "Ekstern støj fra virksomheder", områdetype 3 - "Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder".

Miljøstyrelsen anfører dog samtidig, at baggrundsstøjniveauet i det åbne land normalt er lavt. Det er derfor ønskeligt, at støjniveauet fra virksomheder er så lav som muligt og fastsættelse af støjgrænserne bør foretages efter en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde, af de tekniske og økonomiske muligheder for at reducere støjen.

Region Midtjylland vurderer, at de vejledende støjvilkår for områdetype 3, er en rimelig afvejning af hensynet til indvindingens stedbundne karakter, og hensynet til en forventning om lavt støjniveau i det åbne land.

Dog vurderes det, at der typisk er mulighed for, at tilrettelægge driften således, at støjen lørdage i tidsrummet 07:00- 14:00 kan bringes ned til 45 dB(A), f.eks. kan aktiviteten sædvanligvis begrænses til udlevering af råstoffer indenfor denne grænse.

Samtidig vurderer Region Midtjylland, at der særligt knytter sig en forventning om lavere støjniveau på lørdage 7:00-14:00 i det åbne land, end den der normalt vil forekomme i områdetype 3.

Hertil er der også en forventning om meget lave støjniveauer i nattetimerne. Regionen har vurderet at Randers Tegl A/S kan tilrette driften således, at lerindvindingen foretages i dagtimerne. Der er derfor kun givet lov til indvinding af ler fra kl. 06.00 – 17.00 i hverdagene, da det stemmer overens med praksis på området.

Støjniveauet målt som, det energi-ækvivalente, korrigerede A-vægtede lydtryksniveau L_r , bør derfor således ved **beboelse** (ved spredt bebyggelse i det åbne land, regnes dette som 15 meters afstand af beboelsesejendomme, i boligområder som alle opholdsarealer indenfor området) i nedenstående tidsrum ikke overstige:

Mandag til fredag

- 55 dB(A) i tidsrummet fra kl. 07.00 - 18.00,

- 40 dB(A) i tidsrummet fra kl. 22.00 - 07.00

Lørdag

- 45 dB(A) i tidsrummet kl. 07.00 - 14.00.

Andre forhold

Der er foretaget bred konfliktsøgning af forhold ved og i nærheden af det ansøgte areal. Oplysninger fra screeningsafgørelsen (vedlagt i bilag B samt C) og høringssvar er desuden indgået i sagsbehandlingen.

Der er ud over de ovenfor nævnte ikke konstateret yderligere forhold, der giver anledning til særlige bemærkninger eller tillægges afgørende vægt i afvejningen efter råstofloven.

Der er kommenteret på enkelte af forholdene i forbindelse med screeningsafgørelsen, se bilag C.

Intern trafik

Den interne trafik, som er det eneste der kan reguleres igennem råstofloven, reguleres i henhold til potentielle gener fra støv og støj, ved at fastlægge vilkår om driftstider og vilkår om overholdelse og fastsættelse af støjgrænser.

E.8. Vejforhold

Der ønskes udkørsel fra graveområdet via Holbækvej, gennem råstofområde mod nord på matr. 7a Holbæk By, Holbæk. Denne vej er allerede etableret og har været anvendt til udkørsel for lerindvindingen nord for ansøgte.

Forhold vedrørende færdsel på offentlig vej (herunder støv og støj) reguleres af Norddjurs Kommune, som vejmyndighed, i samarbejde med politiet.

En overkørselstilladelse udarbejdes ligeledes af Norddjurs Kommune.

E.9. Forslag til grave- og efterbehandlingsplan

Grave- og efterbehandlingsplanen skal give et overblik over hvorledes indvindingen tilrettelægges i indvindingsperioden samt hvordan der påtænkes at efterbehandle.

Efterbehandlingsplanen er vejledende, da områdets endelige udseende afhænger meget af, hvordan den lokale forekomst er placeret. Nærværende efterbehandlingsplans hovedprincip er, at der efterbehandles til jordbrugsmæssige formål, se bilag d. Indvinderen

skal udarbejde en revideret grave- og efterbehandlingsplan, hvis forholdene ved indvindingen er væsentlig ændret.

E.10. Miljøvurdering af konkrete projekter (VVM)

Råstofindvinding hører under reglerne om miljøvurdering af konkrete projekter(VVM)⁷.

Det ansøgte har ikke et omfang så det er omfattet af lovens bilag 1, hvor projektet automatisk er omfattet af krav om miljøvurdering af projektets indvirkning på miljøet.

Råstofindvinding fra åbne brud er opført under lovens bilag 2, nr. 2a, hvorfor det skal afgøres om indvindingen er omfattet af kravet om miljøvurdering og VVM-tilladelse, på baggrund af den indsendte ansøgning.

Region Midtjylland har derfor udført en såkaldt screening.

Screeningen sammenstiller den nødvendige viden til afgørelse af, hvorvidt et givent anlæg er miljøvurderingspligtigt.

Screeningen har fastslået, at anlæggets art, dimension og placering ikke kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet.

E.11. Konklusion

Ud fra en afvejning af ovenstående og de hensyn og interesser der i øvrigt skal varetages gennem råstoflovgivningen, kan Region Midtjylland imødekomme, at indvindingen tillades på de fastsatte vilkår.

⁷ LBK nr. 1225 af 25/10/2018 Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

F. Offentliggørelse og klagevejledning

Tilladelsen til råstofindvinding vil blive offentliggjort mandag den 21. oktober 2019, på Region Midtjyllands hjemmeside www.raastoffer.rm.dk.

Klagefristen for denne råstoftilladelse er **mandag den 18. november 2019**.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klageportalen ligger på borger.dk og virk.dk.

Du logger på borger.dk eller virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende (2016-niveau). Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes. Involverede i sagen vil modtage en kopi af Region Midtjyllands udtalelse til klagenævnet.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, eller klagen afvises som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse kan bringes for domstolene, inden for 6 måneder fra tidspunktet hvor Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er meddelt

F.1. Råstofafgørelsen

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden 4 uger fra afgørelsen er meddelt, eller offentligt bekendtgjort. Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet, men indsendes til Region

Midtjylland via Klageportalen som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet⁸, jf. råstoflovens §§ 13-16.

Rettidig klage efter denne lov har opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede

- Adressaten for afgørelsen.
- Offentlige myndigheder.
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Der henvises i øvrigt til den generelle klagevejledning.

F.2. Råstofafgørelsen i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden 4 uger fra den dag afgørelsen er offentligt bekendtgjort eller meddelt. Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet men indsendes til Region Midtjylland via Klageportalen, som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet⁹.

Rettidig klage efter denne lov har ikke opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Der henvises i øvrigt til den generelle klagevejledning.

Klageberettigede

- Miljø- og Fødevareministeren
- Enhver med retlig interesse i sagens udfald, herunder et nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelse af natur og miljø eller

⁸ Jf. bekendtgørelse nr. 124 af 26. januar 2017 af lov om råstoffer §§ 13-16.

⁹ Jf. bekendtgørelse af lov om Miljøvurdering af planer og programmer og konkrete projekter (VVM) nr. 448 af 10. maj 2017 med tilhørende bekendtgørelser.

varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

F.3. Råstofafgørelsen i henhold til Natura 2000 og habitatdirektivet

Myndighedens vurdering af, at det ansøgte projekt ikke påvirker Natura 2000 områder og at der derfor ikke skal udføres en konsekvensvurdering, kan påklages til Miljø- og

Fødevareklagenævnet inden 4 uger fra den dag denne afgørelse er offentligt bekendtgjort eller meddelt.

Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet, men indsendes til myndigheden via Klageportalen, som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet med de bemærkninger klagen giver anledning til, jf. råstoflovens regler om klageadgang.

Vurderingen af at der ikke skal udføres en konsekvensvurdering, skal påklages efter en konkret lov. Hvis Region Midtjylland f.eks. træffer afgørelse efter Råstofloven og vurderer, at tilladelsen ikke kan påvirke et Natura 2000 område, og at der derfor ikke skal ske konsekvensvurdering, kan den afgørelse påklages efter Råstofloven. Klagereglerne skal altså findes i den lov, der træffes afgørelse efter.

G. Orientering

Kopi af afgørelsen samt bilag A –D er i dag sendt til

- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Museum Østjylland, mail@museumoj.dk
- Skat, Kontrolafdelingen, myndighed@skat.dk
- Danmarks Naturfredningsforening dnnorrdjurs-sager@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Friluftsrådet, oestjylland@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, norrdjurs@dof.dk
- Norrdjurs Kommune, marik@norrdjurs.dk
- Dansk Industri, di@di.dk

Side 28

Derudover orienteres følgende parter:

- Ejendommen Langvadvej 10
- Ejendommen Langvadvej 10A

Bilag

- A. Kortrids over det ansøgte graveområde
- B. Region Midtjyllands screeningsafgørelse
- C. Miljøvurderingsscreening
- D. Grave- og Efterbehandlingsplan